

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η Συνέλευση της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

λαμβάνοντας υπόψη:

1) τις διατάξεις του νόμου 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 141), όπως ισχύουν,

2) το αναμορφωμένο σε ορισμένες πτυχές Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, το οποίο ψηφίστηκε από τη Συνέλευση της Νομικής Σχολής στη συνεδρίασή της με αριθμ. 273/23-7-2024 και εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ κατά την υπ' αριθμ. 3150/25-9-2024 συνεδρίασή της, μετά από την υπ' αριθμ. πρωτ. 6344/23-9-2024 θετική εισήγηση της ΜΟΔΙΠ/ΑΠΘ, και

3) την με αριθμ. συνεδρ. 274/27-8-2024 απόφαση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής, με την οποία ψηφίστηκε ο νέος Κανονισμός Προπτυχιακών Σπουδών, ο οποίος εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο του ΑΠΘ κατά τη συνεδρίασή της με αριθμ. 3150/25-9-2024,

αποφασίζει

να θέσει σε ισχύ από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 τον νέο Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Νομικής, ο οποίος έχει ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

1. Η Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προσφέρει Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών α' κύκλου με αντικείμενο τις Νομικές Σπουδές, όπως αυτές καθορίζονται από τη Νομική Επιστήμη (ή Επιστήμη του Δικαίου), οι οποίες απολήγουν στην απονομή Πτυχίου Νομικής. Το ΠΠΣ της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. πιστοποιήθηκε από την Εθνική Αρχή για την Ανώτατη Εκπαίδευση στις 16-9-2021 (έγγραφο ΕΘΑΑΕ της 22-9-2021 με αριθμ. πρωτ. 24049) και, με την ισχύουσα μορφή του, προσαρτάται στον παρόντα Κανονισμό και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτού (Παράρτημα «Α»).

2. Οι σπουδές στη Νομική Σχολή του Α.Π.Θ. οργανώνονται και διενεργούνται σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Παράρτημα «Β»), τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις και αποφάσεις της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., καθώς και τις αποφάσεις της Συνέλευσης και της Κοσμητείας της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ., στις οποίες παραπέμπει και τις οποίες ενσωματώνει δι' αναφοράς ο παρών Κανονισμός.

3. Οι σπουδές α' κύκλου στη Νομική Σχολή του Α.Π.Θ. για την παρακολούθηση του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών της (ΠΠΣ) είναι τετραετείς, πιστώνονται με 240

μονάδες (ECTS) στο σύνολό τους και διαιρούνται σε οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών των τριάντα (30) ECTS το καθένα. Για να αποφοιτήσει από τη Νομική Σχολή και να λάβει το Πτυχίο Νομικής, ο/η φοιτητής/ρια θα πρέπει -σωρευτικά- να έχει συμπληρώσει τέσσερα (4) έτη φοίτησης και, σύμφωνα με το ισχύον ΠΠΣ (Παράρτημα «Α»), να έχει συγκεντρώσει 240 ECTS, εκ των οποίων 190 ECTS σε υποχρεωτικά μαθήματα (Υ), 30 ECTS σε μαθήματα περιορισμένης επιλογής (ΠΕ) και 20 ECTS σε μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ). Αίτηση ορκωμοσίας δεν μπορεί να υποβληθεί και βεβαίωση περάτωσης σπουδών δεν μπορεί να εκδοθεί παρά μόνο μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου και με την προϋπόθεση της συγκέντρωσης όλων των ανωτέρω ECTS.

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Κατηγορίες μαθημάτων ΠΠΣ

Τα προσφερόμενα μαθήματα του ισχύοντος Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1^ο Υποχρεωτικά μαθήματα (Υ). Ο/Η φοιτητής/ρια υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε τριανταένα (31) υποχρεωτικά μαθήματα, από τα οποία θα συγκεντρώσει 190 ECTS κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της. Τα υποχρεωτικά μαθήματα αποσκοπούν στο να προσδώσουν στον/ην φοιτητή/ρια την θεμελιώδη γνώση και μεθοδολογία των γνωστικών αντικειμένων που συνθέτουν παραδοσιακά τον πυρήνα της Νομικής Επιστήμης στη χώρα μας.

2^ο Μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής (ΠΕ). Προσφέρονται έξι (6) κύκλοι μαθημάτων περιορισμένης επιλογής (ΠΕ), εκ των οποίων ο/η φοιτητής/ρια θα πρέπει να επιλέξει να παρακολουθήσει ένα (1) μάθημα ΠΕ από κάθε κύκλο, ώστε εξεταζόμενος/η επιτυχώς στα μαθήματα ΠΕ και των έξι (6) κύκλων, να συγκεντρώσει 30 ECTS κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της. Τα μαθήματα ΠΕ αποσκοπούν στο να εισαγάγουν τον φοιτητή, κατ' επιλογήν του, στη λογική ειδικότερων γνωστικών αντικειμένων, που αντιπροσωπεύουν ιδιαίτερως τις επιστημονικές περιοχές των έξι (6) Τομέων ειδίκευσης της Σχολής.

3^ο Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΛΕ). Τα μαθήματα αυτά αναφέρονται στο προσαρτώμενο στον παρόντα Κανονισμό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Παράρτημα «Α»), προσφέρονται σε δυο κύκλους, έναν το χειμερινό (Α') και έναν το εαρινό εξάμηνο (Β'), και αποσκοπούν στο να εκπαιδεύσουν τον/την φοιτητή/ρια στη νομική έρευνα στη βιβλιοθήκη της Σχολής και στην εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση τεσσάρων (4) εργασιών, όσα ακριβώς μαθήματα ΕΛΕ θα πρέπει να επιλέξει για να παρακολουθήσει κάθε φοιτητής/ρια καθόλη τη διάρκεια των σπουδών του/της, ώστε, εξεταζόμενος/η επιτυχώς σε αυτά, να συγκεντρώσει 20 ECTS για να μπορεί να αποφοιτήσει, ήτοι 5 ECTS ανά μάθημα ΕΛΕ. Με το νέο ΠΠΣ, και από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 και μετά, όσα μαθήματα διδάσκονται ως ΕΛΕ τόσο το χειμερινό όσο και το εαρινό εξάμηνο, θα διεξάγονται σεμιναριακά για όλους/ες τους/τις φοιτητές/ριες που θα φοιτούν στη Σχολή το εξάμηνο αυτό και από το εξάμηνο αυτό και μετά, σε οποιοδήποτε εξάμηνο σπουδών και αν βρίσκονται. Τα μαθήματα ΕΛΕ θα είναι κάθε φορά προσβάσιμα σε group των σαράντα (40) φοιτητών/ριών κατ' ανώτατο

όριο (numerus clausus). Η Συνέλευση της Σχολής μπορεί να αναπροσαρμόζει τον numerum clausum. Οι φοιτητές/ριες που παρακολουθούν τα μαθήματα αυτά, υποχρεούνται να εκπονούν και να παρουσιάζουν σε καθένα από αυτά από μία εργασία των 3.000 λέξεων min, η οποία θα υπόκειται σε έλεγχο anti-plagiarism πριν αναρτηθεί σε ειδική πλατφόρμα. Η εργασία μπορεί να λάβει τη μορφή που θα υποδείξει ο/η διδάσκων/ουσα, αναλόγως της φύσης του μαθήματος. Τα σεμιναριακά μαθήματα ΕΛΕ εξομοιούνται με εργαστήρια των θετικών επιστημών και είναι υποχρεωτικής παρακολούθησης για τους/τις φοιτητές/ριες, οι οποίοι/ες δεν δύνανται να απουσιάζουν αδικαιολόγητα πέραν των τριών (3) συνεδριών. Τα εν λόγω μαθήματα μπορούν να διδάσκονται τόσο σε εβδομαδιαίες συνεδρίες, όσο και σε συνεδρίες δύο συνεχόμενων ημερών προς το τέλος του εξαμήνου (bloc seminars) ή σε συνδυασμό εβδομαδιαίων συνεδριών και bloc seminars καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Κάθε μάθημα ΕΛΕ μπορεί να συνδιδάσκεται από μέχρι δύο (2) μέλη ΔΕΠ. Σε ορισμένες περιπτώσεις μαθημάτων ΕΛΕ που προέρχονται από τα παλαιά διατομεακά σεμινάρια, μπορούν να παρεμβαίνουν σημειακά περισσότερα μέλη ΔΕΠ στη διδασκαλία τους, αλλά στις περιπτώσεις αυτές δεν θα πιστώνονται εις ολόκληρον τις ώρες διδασκαλίας του. Τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να επικουρούν στα μαθήματα αυτά υποψήφιοι διδάκτορες, διδάκτορες και μεταδιδακτορικοί συνεργάτες της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ.

4^ο Προαιρετικά μαθήματα (ΠΜ). Η ειδική αυτή κατηγορία μαθημάτων αποσκοπεί στο να καλλιεργήσει τις δεξιότητες των φοιτητών/ριών με μαθήματα που είναι προσανατολισμένα στη νομική πράξη και αναφέρονται στο προσαρτώμενο στον παρόντα Κανονισμό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Παράρτημα «Α»). Στα μαθήματα αυτά, εφόσον τα επιλέξει κανείς, αν και δεν υποχρεούται να τα επιλέξει γιατί είναι προαιρετικά, οι παρακολουθήσεις είναι υποχρεωτικές και όποιος/α τα επιλέξει, θα μπορεί να απουσιάσει αδικαιολόγητα μόνον μέχρι τρεις (3) φορές κατ' ανώτατο όριο. Στην Πρακτική Άσκηση δε, όπως και για την προετοιμασία της συμμετοχής σε διεθνείς διαγωνισμούς εικονικών δικών, οι απαιτήσεις προσωπικής δέσμευσης όσων συμμετέχουν είναι ακόμη πιο αυστηρές και καθορίζονται από τους επιστημονικά υπεύθυνους των δράσεων αυτών. Τα μαθήματα αυτά διδάσκονται διατομεακά και είναι ανοικτά στη συμμετοχή όλων των φοιτητών/ριών του ΠΠΣ της Σχολής, ανεξαρτήτως σε ποιο εξάμηνο σπουδών βρίσκονται. Εξετάζονται με pass ή fail μέσω προφορικών ή γραπτών εξετάσεων, πρακτικών ασκήσεων, επεξεργασίας κειμένων, προσομοιώσεων, εκπόνησης ή/και παρουσίασης εργασιών ή συνδυασμό αυτών. Τα προαιρετικά μαθήματα εγγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος (diploma supplement) του/της φοιτητή/ριας που θα επιλέξει να τα παρακολουθήσει, όμως τα ECTS που αντιστοιχούν σε αυτά δεν θα προσμετρώνται στα 240 ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει κανείς από τις τρεις κατηγορίες μαθημάτων Υ, ΠΕ και ΕΛΕ για να αποφοιτήσει, αλλά θα προστίθενται σε αυτά.

5^ο Μαθήματα επιλογής για φοιτητές/ριες άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ (ΕΤ). Τα μαθήματα αυτά αναφέρονται στο προσαρτώμενο στον παρόντα Κανονισμό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (Παράρτημα «Α») και δεν διδάσκονται με τους περιορισμούς των μαθημάτων ΕΛΕ της περίπτωσης 3 ανωτέρω. Ένα μάθημα που προσφέρεται στο πλαίσιο του ΠΠΣ ως ΕΛΕ με τις απαιτήσεις της περίπτωσης 3 ανωτέρω, μπορεί, στο ίδιο ή σε άλλο εξάμηνο, να διδάσκεται, επιπλέον και ξεχωριστά, ως μάθημα επιλογής για φοιτητές/ριες άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ. Η

Συνέλευση της Σχολής θα προσδιορίζει κάθε χρόνο ποια από τα αναφερόμενα στο Παράρτημα «Α» μαθήματα θα προσφέρονται την επόμενη ακαδ. χρονιά για τους φοιτητές και τις φοιτήτριες άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ και σε ποιο εξάμηνο. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, ο σχετικός κατάλογος του Παραρτήματος «Α» μπορεί να επικαιροποιείται με την προσθήκη και άλλων μαθημάτων επιλογής που θα προσφέρονται σε φοιτητές/ριες άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να επιλέξουν για να τα παρακολουθήσουν και φοιτητές του ΠΠΣ της Νομικής Σχολής. Στην περίπτωση αυτή, τα μαθήματα αυτά θα λογίζονται ως Προαιρετικά Μαθήματα (ΠΜ), τα οποία θα αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος (diploma supplement), αλλά δεν θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του τελικού βαθμού πτυχίου, τα δε ECTS που αντιστοιχούν σε αυτά δεν θα προσμετρώνται στα 240 ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει κανείς από τις τρεις κατηγορίες μαθημάτων Υ, ΠΕ και ΕΛΕ για να αποφοιτήσει, αλλά θα προστίθενται σε αυτά. Εξάλλου, όποιοι/ες παρακολουθήσουν και εξετασθούν επιτυχώς στα μαθήματα αυτά, δεν απαλλάσσονται της υποχρέωσής τους να επιλέξουν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ από αυτά που περιγράφονται στην περίπτωση 3 ανωτέρω.

6° Ερασμακά μαθήματα του Τμήματος Νομικής ΑΠΘ (ΕΡ). Φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Σχολής μπορούν προαιρετικά να επιλέξουν για να παρακολουθήσουν και οποιαδήποτε ξενόγλωσσα μαθήματα προσφέρονται από το Τμήμα Νομικής στους/τις φοιτητές/ριες του Προγράμματος Erasmus, σε οποιοδήποτε εξάμηνο. Εφόσον, από κοινού με τους/τις φοιτητές/ριες του Προγράμματος αυτού, εξετασθούν επιτυχώς σε αυτά, θα μπορούν να ζητήσουν να αναγραφούν τα μαθήματα αυτά στο Παράρτημα Διπλώματός τους (diploma supplement), χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί τους για τον υπολογισμό του τελικού βαθμού πτυχίου, τα δε ECTS που αντιστοιχούν σε αυτά δεν θα προσμετρώνται στα 240 ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει κανείς από τις τρεις κατηγορίες μαθημάτων Υ, ΠΕ και ΕΛΕ για να αποφοιτήσει, αλλά θα προστίθενται σε αυτά. Εξάλλου, όποιοι/ες παρακολουθήσουν ερασμακά μαθήματα (ΕΡ), δεν θα απαλλάσσονται της υποχρέωσής τους να επιλέξουν για να παρακολουθήσουν, καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ της περίπτωσης 3 ανωτέρω, προκειμένου, εξεταζόμενοι/ες επιτυχώς σε αυτά, να μπορέσουν να αποφοιτήσουν. Τέλος, δεδομένης της αλλαγής του τρόπου διενέργειας των μαθημάτων που διδάσκονται ως ΕΛΕ από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 και μετά, καταργείται η δυνατότητα των φοιτητών/ριών του ΠΠΣ της Σχολής να επιλέγουν ξενόγλωσσα ερασμακά μαθήματα ως ΕΛΕ.

7° Μαθήματα επιλογής που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του ΑΠΘ. Μαθήματα επιλογής που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του ΑΠΘ, τα οποία επιλέγουν να παρακολουθήσουν φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Νομικής Σχολής, θα λογίζονται ως προαιρετικά μαθήματα γι' αυτούς/ές που θα τα παρακολουθήσουν και θα εξετασθούν επιτυχώς σε αυτά και θα περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Διπλώματός τους (diploma supplement), χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί τους κατά τον υπολογισμό του τελικού βαθμού πτυχίου τους. Και στην περίπτωση αυτή, τα ECTS που αντιστοιχούν σε αυτά τα μαθήματα δεν θα προσμετρώνται στα 240 ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει κανείς από τις τρεις κατηγορίες μαθημάτων Υ, ΠΕ και ΕΛΕ για να αποφοιτήσει, αλλά θα προστίθενται σε αυτά. Δεδομένης της

αναβάθμισης των μαθημάτων ΕΛΕ από το ακαδ. έτος 2024-2025 και μετά κατά τα διαλαμβανόμενα στην περίπτωση 3 ανωτέρω, οι φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Σχολής που θα επιλέγουν μαθήματα επιλογής προσφερόμενα από άλλα Τμήματα, δεν θα απαλλάσσονται της υποχρέωσής τους να παρακολουθήσουν και να περάσουν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ της περίπτωσης 3 ανωτέρω, με εξαίρεση τους/τις φοιτητές/ριες της Σχολής που συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus, οι οποίοι/ες έχουν το δικαίωμα να αναγνωρίσουν αυτομάτως ως ισότιμα μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα που θα περάσουν στο εξωτερικό, πλέον όσων ενδεχομένως θα μπορούν να αντιστοιχήσουν με άλλα μαθήματα Υ ή ΠΕ που διδάσκονται στο ΠΠΣ της Σχολής.

8ο Μαθήματα του προγράμματος σπουδών αλλοδαπών ΑΕΙ. Φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Σχολής που συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/ριών σε εκτέλεση συμβάσεων που συνάπτει το Α.Π.Θ. με αλλοδαπά Πανεπιστήμια, τα οποία τους/τις υποδέχονται για να πραγματοποιήσουν μέρος των σπουδών τους (π.χ. Erasmus), μπορούν με αίτησή τους, που υποβάλλεται στη Γραμματεία της Σχολής μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους στα αλλοδαπά Πανεπιστήμια, να ζητήσουν την αναγνώριση των μαθημάτων, στα οποία εξετάστηκαν επιτυχώς στα αλλοδαπά Πανεπιστήμια, εφόσον τα μαθήματα αυτά κριθούν από τους/τις αρμόδιους/ες καθηγητές/ριες (διδάσκοντες/ουσες τα αντίστοιχα μαθήματα) ως ισοδύναμα –από άποψη διδασκόμενης ύλης και πιστωτικών μονάδων– με μαθήματα που διδάσκονται στο πλαίσιο του ΠΠΣ της Σχολής. Στην περίπτωση κατά την οποία ορισμένα από τα εν λόγω μαθήματα δεν αναγνωρισθούν ως ισοδύναμα με την παραπάνω διαδικασία, παρέχεται η δυνατότητα στους/τις ενδιαφερόμενους/ες φοιτητές/ριες να ζητήσουν τα μαθήματα αυτά να αναγνωρισθούν ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ), με την προϋπόθεση ότι στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο πιστώνονται με τα ίδια τουλάχιστον ECTS, με τα οποία πιστώνονται και τα μαθήματα ΕΛΕ της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ, αντικαθιστώντας έτσι μέχρι τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ, που είναι αναγκαία για τη λήψη του πτυχίου σύμφωνα με το ΠΠΣ. Σε κάθε άλλη περίπτωση, τα μαθήματα που εξετάστηκαν επιτυχώς στο αλλοδαπό Πανεπιστήμιο καταχωρούνται στο Παράρτημα Διπλώματος (diploma supplement), χωρίς να προσμετρώνται στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου, τα δε ECTS που θα αντιστοιχούν σε αυτά δεν προσμετρώνται στα 240 ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει κανείς από τις τρεις κατηγορίες μαθημάτων Υ, ΠΕ και ΕΛΕ για να αποφοιτήσει, αλλά θα προστίθενται σε αυτά.

ΑΡΘΡΟ 3ο

Διδασκαλία και εξέταση των μαθημάτων του ΠΠΣ

1. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, ανατίθεται κατ' έτος η διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΠΣ του επόμενου ακαδημαϊκού έτους στο διδακτικό προσωπικό που θα είναι διαθέσιμο το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, λαμβανομένων υπόψη των αφυπηρητήσεων στο τέλος του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους και των αδειοδοτήσεων το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Με αποφάσεις της Συνέλευσης της Σχολής, μπορεί να ανατίθεται η διδασκαλία μαθημάτων του ΠΠΣ σε διδακτικό προσωπικό άλλων κατηγοριών διδασκόντων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οι αναθέσεις διδασκαλίας θα πρέπει να καλύπτουν και τα τριανταένα (31)

υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΠΣ, τριάντα (30) τουλάχιστον μαθήματα ΕΛΕ ανά εξάμηνο σπουδών (χειμερινό και εαρινό) και ένα (1) τουλάχιστον μάθημα ΠΕ για κάθε κύκλο μαθημάτων ΠΕ του ΠΠΣ. Τις εξετάσεις των μαθημάτων διενεργούν υποχρεωτικά οι διδάσκοντες στους οποίους ανατίθεται η διδασκαλία τους κατά τα ανωτέρω διαλαμβανόμενα, οι οποίοι και μόνον μπορούν να υπογράψουν τα σχετικά βαθμολόγια.

2. Το ΠΠΣ διδάσκεται με φυσική παρουσία διδασκόντων και φοιτητών στις αίθουσες διδασκαλίας. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, μπορεί να θεσμοθετηθεί μια εβδομαδιαία ζώνη διαδικτυακής εκπαίδευσης, κοινή για όλους/ες τους/τις φοιτητές/ριες του ΠΠΣ, η οποία θα χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή φροντιστηριακών μαθημάτων και, κατ' εξαίρεση, για αναπληρώσεις μαθημάτων σε περιπτώσεις που δεν είναι διαθέσιμες για το σκοπό αυτό αίθουσες διδασκαλίας σε άλλες ημέρες της εβδομάδας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις αντιμετώπισης εκτάκτων συνθηκών που εμποδίζουν την διά ζώσης διδασκαλία, μπορεί, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση του Κοσμήτορα της Σχολής, να διενεργούνται οι παραδόσεις διαδικτυακά για περιορισμένο χρονικό διάστημα, το οποίο είναι απαραίτητο προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την μετάβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση προσωρινά.

3. Ομοίως, οι εξετάσεις διενεργούνται με φυσική παρουσία φοιτητών και εξεταστών στις αίθουσες της Σχολής, είτε αυτές διεξάγονται γραπτά είτε προφορικά. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να διενεργούνται εξ αποστάσεως προφορικές μόνον εξετάσεις, με την προϋπόθεση ότι θα διασφαλίζεται η ταυτοποίηση των εξεταζομένων και θα τηρούνται οι βέλτιστες πρακτικές για τη διενέργεια προφορικών εξετάσεων μέσω διαδικτύου, ώστε να διασφαλίζεται το αδιάβλητό τους. Η διενέργεια γραπτών εξετάσεων εξ αποστάσεως δεν επιτρέπεται παρά μόνον εφόσον και υπό τις προϋποθέσεις που τις επιβάλλει αναγκαστικά ο νόμος. Με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, επιτρέπεται η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με χρήση tablet, laptop ή PC εφόσον διενεργούνται με φυσική παρουσία και επιτήρηση των εξεταζομένων στις αίθουσες της Σχολής, υπό τις εγγυήσεις ενός ολοκληρωμένου σχεδίου διενέργειας των εξετάσεων αυτών, που θα διασφαλίζει το αδιάβλητό τους και την ίση μεταχείριση των εξεταζομένων.

4. Οι παρακολουθήσεις των μαθημάτων και των φροντιστηρίων του ΠΠΣ της Σχολής δεν είναι υποχρεωτικές, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, στις οποίες ρητά προβλέπεται το αντίθετο στον παρόντα Κανονισμό. Ομοίως, η επιλογή της παρακολούθησης οιασδήποτε μαθημάτων σε οποιοδήποτε εξάμηνο και αν προσφέρονται είναι ελεύθερη, όπως ελεύθερη είναι και η προσέλευση στις παραδόσεις και την εξέταση μαθημάτων που προσφέρονται σε επόμενα εξάμηνα σπουδών από αυτό στο οποίο βρίσκεται ο φοιτητής, εκτός από τις περιπτώσεις εκείνες, στις οποίες ρητά προβλέπεται το αντίθετο στον παρόντα Κανονισμό. Παρόλα αυτά, συνιστάται ενθέρμως στους φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Σχολής να συμμετέχουν αφενός μεν στις παρακολουθήσεις των διδασκόμενων μαθημάτων, και μάλιστα στο τμήμα όπου έχουν υπαχθεί (εφόσον υπάρχουν τμήματα), αφετέρου δε στις παραδόσεις και τις εξετάσεις των μαθημάτων που προσφέρονται στο εξάμηνο σπουδών στο οποίο βρίσκονται.

5. Η πρόσβαση στο δικαίωμα εξέτασης σε ορισμένα μαθήματα του ΠΠΣ τελεί υπό την προϋπόθεση της επιτυχούς εξέτασης σε προηγούμενες εξεταστικές περιόδους σε ορισμένα

άλλα μαθήματα του ΠΠΣ, τα λεγόμενα προαπαιτούμενα. Οι φοιτητές/ριες μπορούν να δηλώσουν συμμετοχή και να εξετασθούν σε μάθημα Σύνθεσης μόνον εφόσον προηγουμένως έχουν εξετασθεί επιτυχώς στα μαθήματα που καθορίζονται κατωτέρω ως προαπαιτούμενα για κάθε μάθημα Σύνθεσης. Κατ' εξαίρεση, εάν έχουν εξετασθεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα μαθήματα κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου, μπορούν κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου να εξετασθούν στο οικείο μάθημα Σύνθεσης χωρίς προηγούμενη δήλωση. Συγκεκριμένα: (α) Για το μάθημα **Σύνθεση Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας**, η πρόσβαση στις εξετάσεις εξαρτάται από την προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα «Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου», «Δίκαιο της Δικαιοπραξίας», «Ενοχικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος)» και «Πολιτική Δικονομία Ι (Γενικό μέρος - Απόδειξη)». (β) Για το μάθημα **Σύνθεση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικής Δικονομίας**, η πρόσβαση στις εξετάσεις εξαρτάται από την προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα «Διοικητικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος)», «Διοικητική Δικονομία», «Συνταγματικό Δίκαιο» και «Συνταγματικές Ελευθερίες». (γ) Για το μάθημα **Σύνθεση Εμπορικού Δικαίου**, η πρόσβαση στις εξετάσεις εξαρτάται από την προηγούμενη επιτυχή εξέταση στο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών)». (δ) Για το μάθημα **Σύνθεση Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας**, η πρόσβαση στις εξετάσεις εξαρτάται από την προηγούμενη επιτυχή εξέταση στα μαθήματα «Ποινικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος)», «Ποινικό Δίκαιο (Ποινολογία)» και «Ποινική Δικονομία».

6. Η προϋπόθεση της προηγούμενης παραγράφου δεν καταλαμβάνει τους φοιτητές με ημερομηνία πρώτης εγγραφής μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, για τους οποίους δεν υφίστανται προαπαιτούμενα μαθήματα.

7. Τα μαθήματα των Συνθέσεων προσφέρονται τόσο στο χειμερινό, όσο και στο εαρινό εξάμηνο σπουδών, εξετάζονται δε και στις τρεις εξεταστικές περιόδους. Τα μαθήματα αυτά μπορούν να διδάσκονται από δύο (2) μέλη ΔΕΠ κάθε εξάμηνο (και όταν διδάσκονται σε τμήματα, από δυο (2) μέλη ΔΕΠ ανά τμήμα), με εξαίρεση την Σύνθεση Δημοσίου Δικαίου και Διοικητικής Δικονομίας, η οποία μπορεί να διδάσκεται και από τρία (3) μέλη ΔΕΠ. Όλα τα υπόλοιπα πλην των Συνθέσεων μαθήματα διδάσκονται στο εξάμηνο σπουδών που προσδιορίζεται στο ΠΠΣ που προσαρτάται στον παρόντα Κανονισμό με τον χαρακτηρισμό που εκεί αναφέρεται το καθένα και εξετάζονται στο τέλος του οικείου εξαμήνου. Κατ' εξαίρεση, τα μαθήματα της Ποινικής Δικονομίας και της Διοικητικής Δικονομίας, εφόσον δηλωθούν κανονικά στο εξάμηνο στο οποίο διδάσκονται, εξετάζονται επαναληπτικά και στο άλλο εξάμηνο.

8. Η διδασκαλία όλων των υποχρεωτικών μαθημάτων διεξάγεται σε τρία (3) –κατά το δυνατόν ισομερή– τμήματα. Η κατανομή των φοιτητών στα τμήματα γίνεται κατ' αλφαβητική σειρά. Οι φοιτητές της ΣΣΑΣ και οι αλλοδαποί φοιτητές υπάγονται στο πρώτο τμήμα. Σε περίπτωση ανεπάρκειας διδασκόντων ή αιθουσών, είναι δυνατή η διδασκαλία υποχρεωτικού μαθήματος σε δύο (2) ή –σε ακραίες περιπτώσεις– και σε ένα (1) τμήμα. Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται τις ίδιες ημέρες και ώρες για όλα τα τμήματα, ώστε να μη δημιουργείται επικάλυψη με τα ακροατήρια άλλων μαθημάτων του ίδιου εξαμήνου σπουδών.

9. Κατά την ανάθεση της διδασκαλίας των μαθημάτων, στην οποία προβαίνει η Συνέλευση της Σχολής ετησίως, επιβάλλεται η εναλλαγή των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν τα υποχρεωτικά

μαθήματα σε τμήματα, έτσι ώστε η διδασκαλία σε κάποιο τμήμα να γίνεται από διαφορετικό κάθε φορά διδάσκοντα από αυτόν που δίδαξε στο ίδιο τμήμα την προηγούμενη χρονιά.

10. Πριν την έναρξη κάθε εξαμήνου, η Γραμματεία της Σχολής καταρτίζει και δημοσιεύει το αναλυτικό ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας του εξαμήνου, λαμβάνοντας μέριμνα ώστε, κατά το δυνατόν, τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα ΠΕ (α) να κατανέμονται ισομερώς σε όλες τις ημέρες της εβδομάδας, (β) να μην προσδιορίζονται σε απομακρυσμένες ώρες μεταξύ τους κατά τη διάρκεια της ίδιας ημέρας στην οποία τυχαίνει να διδάσκονται και (γ) να μην συμπίπτουν με τη διδασκαλία άλλων μαθημάτων Υ ή ΠΕ του αυτού εξαμήνου σπουδών.

11. Με τη συμπλήρωση της δεκάτης (10^{ης}) εβδομάδας διδασκαλίας κάθε εξαμήνου, οι φοιτητές καλούνται να συμμετάσχουν σε ανώνυμη ηλεκτρονική αξιολόγηση των διδασκόμενων σε αυτούς μαθημάτων, καθώς και των διδασκόντων τα μαθήματα αυτά, προς τον σκοπό της βελτίωσης του επιπέδου σπουδών τους.

ΑΡΘΡΟ 4^ο

Εγγραφή στο εξάμηνο και επιλογή μαθημάτων εξαμήνου

1. Εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που ορίζεται κάθε φορά, κάθε φοιτητής/ρια του ΠΠΣ της Σχολής που δεν έχει ακόμη συμπληρώσει τις προϋποθέσεις για να αποφοιτήσει, οφείλει, προκειμένου να έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις στο τέλος του νέου εξαμήνου που αρχίζει, να υποβάλει διαδικτυακά ηλεκτρονική δήλωση εγγραφής στο εξάμηνο αυτό, με την οποία θα δηλώνει και τα μαθήματα, τα οποία επιθυμεί να παρακολουθήσει κατά τη διάρκεια του εξαμήνου που αρχίζει και στα οποία προτίθεται να εξεταστεί στο τέλος αυτού του εξαμήνου.

2. Στη δήλωση μαθημάτων δεν μπορούν να δηλωθούν παρά μόνον μαθήματα που εξετάζονται στο τέλος του εξαμήνου που αρχίζει, με την επιφύλαξη: (α) των μαθημάτων Σύνθεσης του 4^{ου} έτους, τα οποία δεν μπορεί να δηλώσει κανείς αν δεν έχει προηγουμένως περάσει, σε προηγούμενες εξεταστικές περιόδους, όλα τα οικεία προαπαιτούμενα μαθήματα, και (β) των υποχρεωτικών μαθημάτων που, σύμφωνα με το ΠΠΣ, προσφέρονται πάνω από δύο εξάμηνα μετά το εξάμηνο σπουδών στο οποίο βρίσκεται κανείς (π.χ. αν βρίσκεται στο Γ' εξάμηνο, μπορεί να επιλέξει υποχρεωτικά μαθήματα μέχρι και του Ε' εξαμήνου, αν βρίσκεται στο Δ' εξάμηνο, μέχρι και του ΣΤ' εξαμήνου, κ.ο.κ).

3. Η επιφύλαξη της προηγούμενης παραγράφου δεν ισχύει για τα μαθήματα ΠΕ και ΕΛΕ. Επίσης, φοιτητές/ριες που έχουν ολοκληρώσει την τετραετή φοίτηση, μπορούν να δηλώσουν και να εξετασθούν σε οποιαδήποτε μαθήματα εξετάζονται στο τέλος του εξαμήνου στο οποίο βρίσκονται, σε οποιοδήποτε εξάμηνο σπουδών κι αν προσφέρονται τα μαθήματα αυτά σύμφωνα με το ΠΠΣ. Ακόμη, φοιτητές/ριες που βρίσκονται από το ένατο (9^ο) εξάμηνο σπουδών και άνω, μπορούν να εξετασθούν σε μαθήματα που οφείλουν στο πλαίσιο εμβόλιμων εξεταστικών, οι οποίες διενεργούνται κατά την έναρξη των κανονικών εξεταστικών περιόδων του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου και του Ιουνίου, εφόσον τα ECTS που αθροίζουν τα μαθήματα που οφείλουν ακόμη για να αποφοιτήσουν δεν υπερβαίνουν τα τριάντα (30).

4. Κατ' ανώτατο όριο, μπορεί κανείς να δηλώσει μέχρι είκοσι (20) μαθήματα σε ένα εξάμηνο κανονικής φοίτησης και μέχρι δέκα (10) μαθήματα σε ένα εξάμηνο μερικής φοίτησης. Ο αυξημένος αριθμός των μαθημάτων που επιτρέπεται να δηλώσει κανείς για να παρακολουθήσει και να εξετασθεί στο εξάμηνο που αρχίζει, τίθεται κυρίως για λόγους εύρυθμης λειτουργίας της Σχολής, που έχουν να κάνουν με την καθυστέρηση στην ανακοίνωση των βαθμολογιών των μαθημάτων που εξετάστηκαν κατά την αμέσως προηγούμενη εξεταστική περίοδο, οπότε η δήλωση αυτών των μαθημάτων θεωρείται ότι υποβάλλεται με την επιφύλαξη ότι θα ισχύσει αν το αποτέλεσμα της εξέτασής τους είναι απορριπτικό.

5. Σε περίπτωση που κάποιος/α δεν υποβάλει δήλωση μαθημάτων εμπρόθεσμα, μπορεί παράλα αυτά να εξετασθεί σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα που προσφέρει το ΠΠΣ το εξάμηνο σπουδών στο οποίο βρίσκεται, αλλά μόνον σε αυτά. Οι δε φοιτητές/ριες που έχουν συμπληρώσει τετραετή φοίτηση και δεν υποβάλουν δήλωση μαθημάτων εμπρόθεσμα, μπορούν να εξετασθούν σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα που εξετάζονται στο τέλος του εξαμήνου στο οποίο βρίσκονται, σε οποιοδήποτε εξάμηνο σπουδών κι αν προσφέρονται αυτά κατά το ΠΠΣ, αλλά μόνον σε αυτά.

6. Στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, ο/η φοιτητής/ρια δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα που δήλωσε με τις δηλώσεις που υπέβαλε και στα δυο εξάμηνα σπουδών του ακαδημαϊκού έτους που προηγήθηκε. Για τη συμμετοχή στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου, δεν υποβάλλεται ξεχωριστή δήλωση.

ΑΡΘΡΟ 5^ο

Διδακτικά συγγράμματα

1. Οι φοιτητές/ριες δικαιούνται να επιλέγουν και να προμηθεύονται δωρεάν αριθμό διδακτικών συγγραμμάτων ίσο με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Φοιτητές/ριες που έχουν υπερβεί τα $n+2$ έτη σπουδών δεν δικαιούνται δωρεάν διδακτικά συγγράμματα. Αντιθέτως, φοιτητές/ριες που παρακολουθούν το πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη δεύτερου πτυχίου δικαιούνται να λάβουν δωρεάν έντυπα διδακτικά συγγράμματα.

2. Με την έναρξη κάθε εξαμήνου, οι φοιτητές/ριες υποβάλλουν Δήλωση Συγγραμμάτων μέσω του Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ. Οι ακριβείς ημερομηνίες για τη δήλωση και την παραλαβή των διδακτικών συγγραμμάτων ορίζονται κάθε φορά από το Υπουργείο Παιδείας. Οι φοιτητές/ριες μπορούν να δηλώσουν συγγράμματα μόνο για τα μαθήματα, τα οποία έχουν συμπεριλάβει στην προηγούμενη δήλωση μαθημάτων τους κατά το τρέχον κάθε φορά εξάμηνο. Με την είσοδό τους στην εφαρμογή του ΕΥΔΟΞΟΥ, η οποία γίνεται με τα ακαδημαϊκά στοιχεία τους, οι φοιτητές/ριες δηλώνουν υπεύθυνα ότι τα συγγράμματα που επιλέγουν και παραλαμβάνουν μέσω του ΕΥΔΟΞΟΥ αντιστοιχούν στα μαθήματα που έχουν δηλώσει κατά την εγγραφή τους στο εκάστοτε εξάμηνο σπουδών και τα οποία νομίμως παρακολουθούν κατά το εξάμηνο αυτό. Οι φοιτητές/ριες διατηρούν το δικαίωμα μεταβολής των επιλογών τους το διάστημα που είναι ανοικτές οι δηλώσεις συγγραμμάτων, εφόσον δεν έχουν παραλάβει το αντίστοιχο σύγγραμμα. Δεν μπορούν να επιλέξουν σύγγραμμα για

μάθημα στο οποίο έχουν ήδη παραλάβει σύγγραμμα με παλαιότερη δήλωσή τους. Εάν επιλέξουν περισσότερα επιλεγόμενα μαθήματα από όσα απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, το δικαίωμα επιλογής και δωρεάν προμήθειας διδακτικών συγγραμμάτων δεν επεκτείνεται και στα επιπλέον μαθήματα που αυτοί επέλεξαν και στα οποία εξετάστηκαν, ακόμη κι αν αυτά υπολογίζονται για τη λήψη του πτυχίου. Εξάλλου, αν λάβουν ένα σύγγραμμα για ένα μάθημα, δεν μπορούν να λάβουν το ίδιο σύγγραμμα για άλλο μάθημα, στο οποίο έχει οριστεί το ίδιο σύγγραμμα.

3. Αφού υποβάλουν Δήλωση Συγγραμμάτων, οι φοιτητές/ριες λαμβάνουν στο e-mail τους έναν μοναδικό κωδικό PIN, τον οποίο χρησιμοποιούν για να παραλάβουν τα συγγράμματα που δήλωσαν από το οικείο Σημείο Διανομής, το οποίο προβαίνει σε έλεγχο ταυτοπροσωπίας του/της δικαιούχου φοιτητή/ριας. Εάν ένα σύγγραμμα που δηλώθηκε, δεν παραληφθεί, οι φοιτητές/ριες διατηρούν το δικαίωμα επιλογής συγγράμματος στο μέλλον, εφόσον το συμπεριλάβουν εκ νέου στη δήλωση των μαθημάτων τους και στη συνέχεια στη δήλωση των συγγραμμάτων τους. Ακόμα και αν το σύγγραμμα του μαθήματος έχει αλλάξει, σε περίπτωση που έχουν παραλάβει ήδη σύγγραμμα για το εν λόγω μάθημα στο παρελθόν, δεν δικαιούνται να παραλάβουν νέο σύγγραμμα στο ίδιο μάθημα. Τέλος, δικαιούνται να παραλάβουν σύγγραμμα για μάθημα προηγούμενου εξαμήνου, εφόσον δεν έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο συγκεκριμένο μάθημα και δεν έχουν παραλάβει ήδη σύγγραμμα για το μάθημα αυτό τα προηγούμενα εξάμηνα. Η βιβλιοθήκη της Σχολής δέχεται επιστροφές διδακτικών συγγραμμάτων που παραδόθηκαν εσφαλμένα στους/στις φοιτητές/ριες της Σχολής. Ο/η φοιτητής/ρια που θα λάβει σχετικό μήνυμα από το σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ, οφείλει να προσέλθει στη βιβλιοθήκη της Σχολής και να παραδώσει τα βιβλία, ώστε να μπορέσει στη συνέχεια να κάνει νέα δήλωση συγγραμμάτων.

4. Μέσω της δράσης «Εύδοξος+», οι φοιτητές/ριες έχουν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν συγγράμματα με φοιτητές/ριες της Σχολής, ενώ για κάθε ανταλλαγή στο λογαριασμό τους θα προστίθενται πιστωτικές μονάδες.

5. Φοιτητές/ριες που υποβάλλουν αίτηση μετεγγραφής στη Νομική Σχολή ΑΠΘ και επέλεξαν διδακτικά συγγράμματα μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΕΥΔΟΞΟΣ, τα οποία προμηθεύτηκαν ενόσω φοιτούσαν ή σπούδαζαν στο Τμήμα προέλευσης, έχουν την δυνατότητα, αφότου μετεγγραφούν στη Σχολή, να επιλέξουν εκ νέου συγγράμματα μέσω ΕΥΔΟΞΟΥ. Οι μετεγγραφόμενοι φοιτητές/ριες, που εξετάστηκαν ήδη στο Τμήμα προέλευσης, οφείλουν να ενημερώσουν το Γραφείο Αρωγής Χρηστών του ΕΥΔΟΞΟΥ αναφορικά με τον αριθμό των μαθημάτων για τα οποία έχουν παραλάβει συγγράμματα και κατά την κρίση της Συνέλευσης της Σχολής απαλλάσσονται από την εξέταση τους. Εάν οι αιτούμενοι μετεγγραφής βρίσκονται στο πρώτο εξάμηνο σπουδών και δεν έχουν εξεταστεί στο Τμήμα προέλευσης, τότε δεν απαιτείται σχετική ενημέρωση. Σε περίπτωση που δεν έχει εγκριθεί η αίτηση μετεγγραφής μέχρι την ορισθείσα προθεσμία δηλώσεων συγγραμμάτων, δεν θα μπορέσει να υποβάλει δήλωση. Για τα συγκεκριμένα μαθήματα θα μπορέσει να επιλέξει και να παραλάβει συγγράμματα σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις παραλαβής τους.

ΑΡΘΡΟ 6^ο

Αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών

1. Οι φοιτητές/ριες του ΠΠΣ της Σχολής αξιολογούνται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, που διεξάγονται στο τέλος του εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στο ίδιο εξάμηνο. Όλα τα μαθήματα εξετάζονται κατά την επαναληπτική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Η συμμετοχή του/της φοιτητή/ριας σε προφορική εξέταση αποκλείει την συμμετοχή του/της στις γραπτές εξετάσεις του ίδιου μαθήματος κατά την ίδια εξεταστική περίοδο. Στα μαθήματα ΕΛΕ, ειδικότερα, η εργασία που οφείλουν να εκπονήσουν και να παρουσιάσουν οι φοιτητές/ριες μπορεί να είναι απαλλακτικής φύσεως, ενώ λαμβάνεται υπόψη και η συμμετοχή των φοιτητών/ριών στα σεμινάρια που διενεργούνται στα μαθήματα αυτά. Στα δε Προαιρετικά Μαθήματα, η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται με τον τρόπο που ορίζει ο/η εκάστοτε διδάσκων/ουσα και βαθμολογείται με pass/fail.

2. Οι διδάσκοντες/ουσες λαμβάνουν ειδική μέριμνα για την προφορική εξέταση φοιτητών/ριών με αποδεδειγμένη πριν την εισαγωγή τους στο Ίδρυμα δυσλεξία ή με σοβαρά κινητικά προβλήματα ή με προβλήματα όρασης που δυσχεραίνουν ουσιαδώς τη συμμετοχή τους σε γραπτές εξετάσεις, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στις κείμενες διατάξεις.

3. Η Γραμματεία της Σχολής δημοσιεύει εγκαίρως το αναλυτικό πρόγραμμα των γραπτών εξετάσεων της επερχόμενης κάθε φορά εξεταστικής περιόδου, μεριμνώντας ειδικότερα για τη διεξαγωγή τους την ίδια ώρα σε όλα τα τμήματα διδασκαλίας του ίδιου μαθήματος. Με ευθύνη των διδασκόντων/ουσών, συνεπικουρούμενων από τις γραμματείες των Τομέων τους, που ενεργούν στην προκειμένη περίπτωση υπό την εποπτεία και τον συντονισμό της κεντρικής Γραμματείας της Σχολής, διασφαλίζεται επαρκής αριθμός επιτηρητών από υποψήφιους/ες διδάκτορες και μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/ριες. Οι διδάσκοντες/ουσες οφείλουν να είναι συνεχώς παρόντες/ούσες στους χώρους των εξετάσεων, να ασκούν εποπτεία για την απρόσκοπτη και αδιάβλητη διεξαγωγή τους και να λαμβάνουν τα αναγκαία για τους σκοπούς αυτούς μέτρα.

4. Κάθε εξεταζόμενος/η οφείλει να ελέγξει, πριν προσέλθει στη συγκεκριμένη εξέταση, την αναγραφή του ονόματός του/της στον μηχανογραφικό κατάλογο της Γραμματείας της Σχολής για τους δικαιούχους συμμετοχής στην εξέταση του συγκεκριμένου μαθήματος. Οι εξεταζόμενοι/ες απαγορεύεται να αντιγράψουν ή να φαλκιδεύουν με οποιοδήποτε άλλο τρόπο το αποτέλεσμα της εξεταστικής διαδικασίας, καθώς και να προσκομίζουν στις αίθουσες των εξετάσεων βιβλία, βοηθήματα, σημειώσεις ή ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας. Τυχόν απόπειρα χρήσης ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της εξεταστικής διαδικασίας αποτελεί ιδιαίτερα επιβαρυντική περίπτωση σε βάρος του/της εξεταζόμενου/ης. Ακόμη, οι εξεταζόμενοι/ες απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ως πρόχειρο ένα χωριστό φύλλο. Για τον σκοπό αυτό, επιτρέπεται να χρησιμοποιούν την τελευταία σελίδα του γραπτού τους. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων αυτών, επιβάλλεται ο μηδενισμός του γραπτού ως μέτρο εσωτερικής τάξης για τη διασφάλιση του αδιάβλητου της εξεταστικής διαδικασίας, επιφυλασσομένης οποιασδήποτε άλλης κυρώσεως μπορεί να επιβληθεί κατά τις κείμενες διατάξεις.

5. Οι καθορισμένοι επιτηρητές οφείλουν να ελέγχουν την ακαδημαϊκή ταυτότητα που αποδεικνύει τη φοιτητική ιδιότητα και πιστοποιεί την ταυτότητα του/της εξεταζόμενου/ης, να διαπιστώνουν την αναγραφή του ονοματεπωνύμου και του αριθμού ειδικού μητρώου του/της φοιτητή/ριας επάνω στο γραπτό του, να μονογράφουν κάθε γραπτό, να επιτηρούν τους/τις εξεταζόμενους/ες ώστε να μην αντιγράφουν ή συνομιλούν μεταξύ τους, να επιβλέπουν συνεχώς τις εισόδους και εξόδους της αίθουσας, ιδίως κατά την ώρα λήξης του χρόνου εξέτασης και παράδοσης των γραπτών, και να φροντίζουν ώστε να μην εξέρχεται ή αποχωρεί κανείς/καμία εξεταζόμενος/η από την αίθουσα εξετάσεων πριν από την πάροδο τριάντα λεπτών (30') από τη διανομή των θεμάτων.

6. Η γραπτή εξέταση κάθε μαθήματος διαρκεί για όλα τα μαθήματα κατ' ανώτατο όριο δύο (2) ώρες, εκτός από τα μαθήματα Σύνθεσης, για τα οποία διαρκεί, κατ' ανώτατο όριο, δύο ώρες και μισή (2 ½).

7. Μετά τη παράδοση των γραπτών, οι επιτηρητές καταμετρούν τα γραπτά που παρέλαβαν και ένας εξ αυτών βεβαιώνει τον αριθμό των γραπτών που έχουν παραληφθεί. Στη συνέχεια, τα γραπτά παραδίδονται στον/την διδάσκοντα/ουσα, ο/η οποίος/α τα καταμετρά και βεβαιώνει με την υπογραφή του/της ενώπιον του επιτηρητή τον αριθμό των γραπτών που παρέλαβε.

8. Οι διδάσκοντες/ουσες οφείλουν να παραδίδουν στη Γραμματεία της Σχολής τα αποτελέσματα των τελικών εξετάσεων, γραπτών ή/και προφορικών, ενιαία στο ίδιο βαθμολόγιο για κάθε μάθημα, το αργότερο εντός είκοσι πέντε (25) ημερών από την ημέρα διεξαγωγής της κάθε εξέτασης. Επί προφορικών εξετάσεων, ο/η διδάσκων/ουσα δεν επιτρέπεται να ανακοινώνει το αποτέλεσμα της εξέτασης στους/τις εξετασθέντες/είσες φοιτητές/ριες, αλλά μόνο συγκεντρωτικά για το σύνολο των εξετασθέντων/εισών, γραπτώς ή/και προφορικώς, στο τέλος.

9. Σε όλα τα μαθήματα του ΠΠΣ, με εξαίρεση τα Προαιρετικά, το αποτέλεσμα του ελέγχου των γνώσεων του φοιτητή εκφράζεται αριθμητικά με βαθμούς από μηδέν (0) έως δέκα (10). Στα βαθμολόγια, η αποτυχία σημειώνεται με βαθμούς από μηδέν (0) έως τέσσερα (4) και η επιτυχία με βαθμούς από πέντε (5) έως δέκα (10). Στα Προαιρετικά Μαθήματα, η επιτυχία βαθμολογείται με «pass» και η αποτυχία με «fail».

10. Δεν επιτρέπεται η καθ' οιονδήποτε τρόπο δημοσίευση αποτελεσμάτων εξετάσεων με εμφανή τα ονοματεπώνυμα των εξεταζομένων, παρά μόνο με την παράθεση του αριθμού του ειδικού μητρώου τους (ΑΕΜ).

11. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά βαθμού φοιτητή/ριας από μια εξεταστική περίοδο σε άλλη, ούτε η ανακοίνωση βαθμού φοιτητή/ριας που εξετάσθηκε σε τμήμα διαφορετικό από εκείνο στο οποίο ανήκει σύμφωνα με την αλφαβητική κατανομή των τμημάτων διδασκαλίας του μαθήματος. Ρήτρες που μπορεί να αναγράφονται στο γραπτό των εξεταζομένων και αφορούν στην επιθυμία τους να κοπούν εάν αξιολογηθούν με βαθμό μικρότερο του επιθυμητού, ή αναφορές σχετικά με το πόσα μαθήματα χρωστάει κανείς για να πάρει πτυχίο, δεν επιτρέπονται και εάν αναγράφονται, δεν λαμβάνονται υπόψη.

12. Οι απαντήσεις στα θέματα των γραπτών εξετάσεων, πρακτικών και θεωρητικών, συζητούνται μετά την έκδοση των αποτελεσμάτων από τους διδάσκοντες/ουσες με τους/τις

ενδιαφερόμενους/ες φοιτητές/ριες σε ειδικά καθορισμένες ώρες, οι δε εξετασθέντες/είσες έχουν δικαίωμα να βλέπουν το γραπτό τους -της τρέχουσας κάθε φορά εξεταστικής περιόδου- και να ζητούν εξηγήσεις για τον τρόπο με τον οποίο αυτό αξιολογήθηκε. Οι διδάσκοντες/ουσες έχουν την υποχρέωση να αναρτούν στο e-learning του μαθήματος τους τις προτεινόμενες λύσεις των πρακτικών που έβαλαν στις εξετάσεις.

13. Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου και τη σύνθεση των αναγραφόμενων σε αυτό μαθημάτων, προσμετρώνται τα τριαντάένα (31) υποχρεωτικά μαθήματα που είναι αναγκαία για τη συγκέντρωση 190 ECTS από μαθήματα Υ, τα έξι (6) μαθήματα περιορισμένης επιλογής (ΠΕ) που απαιτούνται για τη συγκέντρωση 30 ECTS από μαθήματα ΠΕ, και τα τέσσερα (4) μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ) που χρειάζονται για τη συγκέντρωση 20 ECTS από μαθήματα ΕΛΕ.

14. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του, δεν επιτρέπεται να εξετάζεται κάποιος/α σε περισσότερα του ενός (1) μαθήματα ΠΕ ανά κύκλο μαθημάτων ΠΕ, ούτε σε περισσότερα των τεσσάρων (4) μαθήματα ΕΛΕ. Με την επιφύλαξη των μεταβατικών διατάξεων, η ευχέρεια που διατηρούσε κάποιος/α υπό το προϋχούσαν ΠΠΣ να περάσει περισσότερα μαθήματα ΠΕ ή ΕΛΕ κατά τη διάρκεια των σπουδών του και, ενόψει της ορκωμοσίας του, να δηλώσει ποια επιθυμεί να κρατήσει ως ΠΕ ή ΕΛΕ, καταργείται στο νέο ΠΠΣ.

ΑΡΘΡΟ 7^ο **Θέση σε ισχύ**

1. Το νέο ΠΠΣ θα τεθεί σε ισχύ από 1-10-2024. Από το ακαδ. έτος 2024-2025, θα προσφέρεται μόνο αυτό σε όλους/ες τους/τις φοιτητές/ριες που φοιτούν στη Σχολή το έτος αυτό και δεν έχουν λάβει ακόμη το πτυχίο τους ή που θα εγγραφούν το πρώτον στη Σχολή το έτος αυτό και από το έτος αυτό και μετά.

2. Οι διατάξεις της περίπτωσης 3 του άρθρου 2 του παρόντος Κανονισμού θα τεθούν σε ισχύ από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 και μετά. Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025, όλα τα μαθήματα που διδάσκονται ως Ε.Λ.Ε. σύμφωνα με το προσαρτώμενο στον παρόντα Κανονισμό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ήτοι τα μαθήματα ΕΛΕ του α' κύκλου) θα επιλεγούν και θα διδαχθούν για τελευταίο εξάμηνο με τη μορφή που επιλέγονταν και διδάσκονταν μέχρι τώρα σύμφωνα με το παλαιό ΠΠΣ. Παρόλα αυτά, από την αρχή του ακαδ. έτους 2024-2025, θα απαιτούνται πλέον μόνον τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ για να αποφοιτήσει κανείς. Απλώς, η νέα μορφή επιλογής, διδασκαλίας, παρακολούθησης και αξιολόγησης των μαθημάτων ΕΛΕ θα εισαχθεί από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 και μετά. Κατά συνέπεια, όσοι/ες φοιτητές/ριες φοιτούν στη Σχολή το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 και επιλέξουν μαθήματα ΕΛΕ του α' κύκλου κατά το προσαρτώμενο στον παρόντα Κανονισμό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, θα τα παρακολουθήσουν με τον τρόπο με τον οποίο διδάσκονταν τα μαθήματα αυτά μέχρι τώρα υπό το παλαιό ΠΠΣ και θα εξετασθούν σε αυτά κατά τις εξεταστικές περιόδους του Ιαν.-Φεβ. 2025 και επαναληπτικά του Σεπτ. 2025 με τον τρόπο με τον οποίο αυτά εξετάζονταν μέχρι τώρα υπό το παλαιό ΠΠΣ.

3. Το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025, όσοι/ες φοιτητές/ριες διανύουν το 11^ο εξάμηνο των σπουδών τους και από το 11^ο εξάμηνο και άνω, θα έχουν το δικαίωμα (κατ' εξαίρεση και από τον ανώτατο αριθμό μαθημάτων που δικαιούνται να δηλώσουν για να παρακολουθήσουν το εξάμηνο αυτό) να δηλώσουν για να παρακολουθήσουν όλα τα μαθήματα ΕΛΕ που τυχόν τους λείπουν για να συμπληρώσουν τα τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ που σύμφωνα με το νέο ΠΠΣ απαιτούνται από 1-10-2024 για να αποφοιτήσουν, και να εξετασθούν σε αυτά κατά την εξεταστική περίοδο του Ιαν.-Φεβ. 2025 και σε επανάληψη κατά την εξεταστική περίοδο του Σεπτ. 2025.

4. Από το εαρινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025, όσοι/ες φοιτητές/ριες οφείλουν ακόμη μαθήματα ΕΛΕ για να αποφοιτήσουν, σε οποιοδήποτε εξάμηνο σπουδών και αν βρίσκονται, θα πρέπει να τα επιλέξουν, να τα παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν σε αυτά με τη νέα μορφή με την οποία αυτά θα επιλέγονται, θα διδάσκονται και θα αξιολογούνται υπό το νέο ΠΠΣ, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην περ. 3 του άρθρου 2 ανωτέρω. Κατ' εξαίρεση, όσοι/ες φοιτητές/ριες διανύουν το χειμερινό εξάμηνο του ακαδ. έτους 2024-2025 το 3^ο εξάμηνο των σπουδών τους και από το 3^ο εξάμηνο και άνω, ήτοι όσοι/ες γράφτηκαν στη Σχολή το ακαδ. έτος 2023-2024 ή πριν από αυτό, θα μπορούν, εφόσον αδυνατούν να παρακολουθήσουν τα νέα μαθήματα ΕΛΕ σεμιναριακής φύσης που θ' αρχίσουν να διδάσκονται με υποχρεωτικές παρακολουθήσεις από το εαρινό εξάμηνο 2024-2025 και μετά, να επιλέξουν, στη θέση ενός ή περισσότερων μαθημάτων ΕΛΕ που θα τους λείπουν για να συμπληρώσουν τα τέσσερα (4) μαθήματα ΕΛΕ που θα χρειάζονται πλέον για να αποφοιτήσουν, ένα ή περισσότερα μαθήματα περιορισμένης επιλογής (ΠΕ) από τους κύκλους μαθημάτων ΠΕ Α', Β' και ΣΤ'. Η Συνέλευση της Σχολής θα μπορεί, με νεώτερη απόφασή της, να επεκτείνει το δικαίωμα επιλογής των φοιτητών/ριών αυτών και σε μαθήματα ΠΕ των κύκλων Γ', Δ' και Ε'.

ΑΡΘΡΟ 8^ο

Μεταβατικές διατάξεις

1. Όποιος/α φοιτητής/ρια, μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, πέρασε ένα υποχρεωτικό μάθημα του παλαιού ΠΠΣ, το οποίο μεταφέρεται με τον ίδιο τίτλο και χαρακτηρισμό στο νέο ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο μάθημα ο βαθμός που πήρε στο ίδιο μάθημα στο παλαιό ΠΠΣ.

Συγχωνευόμενα μαθήματα	Νέο σύνθετο μάθημα
Εμπορικό Δίκαιο (Ανταγωνισμός) (40%)	Υ38. Εμπορικό Δίκαιο (Ανταγωνισμός – Πτωχευτικό & εξυγίανσης Επιχειρήσεων)
Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων) (60%)	
Σύνθεση Αστικού Δικαίου (50%)	Υ39. Σύνθεση Αστικού Δικαίου & Πολιτικής Δικονομίας
Σύνθεση Πολιτικής Δικονομίας (50%)	

2. Τα δύο ζεύγη μαθημάτων της αριστερής στήλης του ανωτέρω πίνακα συγχωνεύονται στα νέα σύνθετα μαθήματα της δεξιάς στήλης του πίνακα αυτού.

α. Όποιος/α φοιτητής/ρια, μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, πέρασε τα μαθήματα «Σύνθεση Αστικού Δικαίου» και «Σύνθεση Πολιτικής Δικονομίας» του παλαιού ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο σύνθετο μάθημα «Σύνθεση Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας» ο μέσος όρος των βαθμών που πήρε στα δυο συγχωνευόμενα μαθήματα του παλαιού ΠΠΣ, στρογγυλεμένος στον μεγαλύτερο ακέραιο αριθμό. Π.χ., εάν κάποιος/α πέρασε στο παλιό ΠΠΣ το μάθημα «Σύνθεση Αστικού Δικαίου» με 8 και το μάθημα «Σύνθεση Πολιτικής Δικονομίας» με 5, θα του/της πιστωθεί στο μάθημα «Σύνθεση Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας» του νέου ΠΠΣ ο βαθμός 7.

β. Όποιος/α φοιτητής/ρια, μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, πέρασε τα μαθήματα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού)» και «Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» του παλαιού ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο σύνθετο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού – Πτωχευτικό & εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» το άθροισμα του 40% του βαθμού που πήρε στο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού)» και του 60% του βαθμού που πήρε στο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» στρογγυλεμένο στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό. Π.χ., εάν κάποιος/α πέρασε στο παλιό ΠΠΣ το μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού)» με 8 και το μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» με 5, θα του/της πιστωθεί στο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» του νέου ΠΠΣ ο βαθμός 6 (= $[8 \times 40\%] + [5 \times 60\%]$).

γ. Όποιος/α φοιτητής/ρια, μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, πέρασε ένα μόνο από δυο μαθήματα του παλαιού ΠΠΣ που συγχωνεύονται σε ένα νέο σύνθετο μάθημα στο νέο ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο σύνθετο μάθημα ο βαθμός που πήρε στο μάθημα που πέρασε και θα έχει την υποχρέωση να εξεταστεί μόνον στο σκέλος του νέου σύνθετου μαθήματος που δεν πέρασε. Ειδικότερα, εάν κάποιος/α πέρασε στο παλιό ΠΠΣ το μάθημα «Σύνθεση Αστικού Δικαίου» και δεν πέρασε το μάθημα «Σύνθεση Πολιτικής Δικονομίας», θα εξεταστεί μόνον στο σκέλος της Δικονομίας του μαθήματος «Σύνθεση Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας» με το νέο ΠΠΣ, οπότε και θα λάβει τον μέσο όρο των βαθμών που πήρε στα δυο σκέλη του σύνθετου μαθήματος, στρογγυλεμένο στον μεγαλύτερο ακέραιο αριθμό, με την προϋπόθεση ότι θα λάβει προβιβάσιμο βαθμό και στο σκέλος της Δικονομίας, που θα δώσει στο πλαίσιο των εξετάσεων του νέου μαθήματος «Σύνθεση Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας». Εάν κάποιος/α πέρασε στο παλιό ΠΠΣ το μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού)» και δεν πέρασε το μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Πτωχευτικό Δίκαιο & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων)», θα εξεταστεί μόνον στο σκέλος του Πτωχευτικού Δικαίου & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων του μαθήματος «Εμπορικό Δίκαιο (Ανταγωνισμός – Πτωχευτικό & εξυγίανσης Επιχειρήσεων)» με το νέο ΠΠΣ, οπότε και θα λάβει το άθροισμα του 40% του βαθμού που πήρε στο μάθημα «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού)» του παλαιού ΠΠΣ και του 60% του βαθμού που πήρε εξεταζόμενος/η στο σκέλος «Πτωχευτικό Δίκαιο & Εξυγίανση Επιχειρήσεων» του μαθήματος «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού – Πτωχευτικό και εξυγίανσης επιχειρήσεων)» του νέου ΠΠΣ,

στρογγυλεμένο στον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό, με την προϋπόθεση ότι θα λάβει προβιβάσιμο βαθμό και στο σκέλος του Πτωχευτικού Δικαίου & Εξυγίανσης Επιχειρήσεων, που θα δώσει στο πλαίσιο των εξετάσεων του νέου μαθήματος «Εμπορικό Δίκαιο (Δίκαιο Ανταγωνισμού – Πτωχευτικό και εξυγίανσης επιχειρήσεων)».

δ. Όποιος/α φοιτητής/ρια δεν πέρασε κανένα από τα δυο συγχωνευόμενα μαθήματα του παλαιού ΠΠΣ μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, στο εξής θα μπορεί να δώσει πλέον μόνο το νέο σύνθετο μάθημα του νέου ΠΠΣ.

3. Τα μαθήματα «Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο» και «Διοικητικό Δίκαιο (Φορολογικό Δίκαιο)» του παλαιού ΠΠΣ μετατρέπονται στο νέο ΠΠΣ σε μαθήματα Περιορισμένης Επιλογής (ΠΕ) του Α' και Β' Κύκλου, αντίστοιχα. Όποιος/α εξετάστηκε σε αυτά επιτυχώς στο παλαιό ΠΠΣ όταν ήταν υποχρεωτικά, θα διατηρήσει τον ίδιο βαθμό, ο οποίος θα πιστώνεται πλέον στο νέο ΠΠΣ, στο οποίο θα μεταφερθεί, ωσάν να είχε περάσει κάποιο μάθημα ΠΕ των κύκλων αυτών, οπότε δεν θα έχει την υποχρέωση να επιλέξει και να εξεταστεί σε επιπλέον μάθημα ΠΕ αυτών των κύκλων.

4. Τα μαθήματα του παλαιού ΠΠΣ «Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου» και «Εμπορικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος)» καταργούνται. Όποιος/α τα πέρασε ενόσω ίσχυε το παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθούν στο νέο ΠΠΣ ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ) με τον βαθμό που τα πέρασε και θα προσμετρώνται στην κατηγορία των τεσσάρων (4) μαθημάτων ΕΛΕ που θα έχει την υποχρέωση να περάσει κάποιος/α για να αποφοιτήσει με τους όρους του νέου ΠΠΣ.

5. Η κατηγορία των μαθημάτων Γενικής Παιδείας καταργείται. Αν πέρασε κάποιος/α τα μαθήματα «Γενική Κοινωνιολογία», «Πολιτειολογία» και «Πολιτική Επιστήμη» ως μαθήματα Γενικής Παιδείας στο παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθούν στο νέο ΠΠΣ ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ) με τον βαθμό που τα πέρασε και θα προσμετρώνται στην κατηγορία των τεσσάρων (4) μαθημάτων ΕΛΕ που θα έχει την υποχρέωση να περάσει κάποιος/α για να αποφοιτήσει με τους όρους του νέου ΠΠΣ. Όποιος/α εξετάστηκε επιτυχώς στο μάθημα «Διπλωματική Ιστορία» υπό το παλαιό ΠΠΣ όταν ήταν μάθημα Γενικής Παιδείας, θα διατηρήσει τον ίδιο βαθμό, ο οποίος θα πιστώνεται πλέον στο νέο ΠΠΣ, στο οποίο θα μεταφερθεί, ωσάν να είχε περάσει κάποιο μάθημα ΠΕ του ΣΤ' Κύκλου, οπότε δεν θα έχει την υποχρέωση να επιλέξει και να εξεταστεί σε επιπλέον μάθημα ΠΕ του Κύκλου αυτού.

6. Όποιος/α εξετάστηκε επιτυχώς στο μάθημα ΠΕ8 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» υπό το παλαιό ΠΠΣ, θα διατηρήσει τον ίδιο βαθμό, ο οποίος θα πιστώνεται πλέον στο νέο ΠΠΣ, στο οποίο θα μεταφερθεί, ωσάν να είχε περάσει κάποιο μάθημα ΠΕ του Β' Κύκλου, οπότε δεν θα έχει την υποχρέωση να επιλέξει και να εξεταστεί σε επιπλέον μάθημα ΠΕ του Κύκλου αυτού. Όποιος/α εξετάστηκε επιτυχώς στο μάθημα ΕΛΕ48 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» υπό το παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο ΠΠΣ ως μάθημα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ) με τον ίδιο βαθμό και θα προσμετράται στην κατηγορία των τεσσάρων (4) μαθημάτων ΕΛΕ που θα έχει την υποχρέωση να περάσει για να αποφοιτήσει με τους όρους του νέου ΠΠΣ. Ομοίως, όποιος/α εξετάστηκε επιτυχώς στο μάθημα ΕΛΕ27 «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» υπό το παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί στο νέο ΠΠΣ ως μάθημα ελεύθερης επιλογής (ΕΛΕ) με τον ίδιο βαθμό και θα προσμετράται στην κατηγορία των τεσσάρων (4) μαθημάτων ΕΛΕ που θα έχει την υποχρέωση να περάσει για να αποφοιτήσει με τους όρους του νέου ΠΠΣ. Όλα τα

ανωτέρω μαθήματα της παραγράφου αυτής δεν προσφέρονται στο νέο ΠΠΣ. Το σύνθετο μάθημα ΠΕ35 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο – Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» του νέου ΠΠΣ είναι νέο μάθημα και θα μπορούν να το επιλέξουν και αυτοί/ές που πέρασαν το ΕΛΕ48 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» μόνον ή το ΕΛΕ27 «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» μόνον υπό το παλαιό ΠΠΣ. Όχι, όμως, και αυτοί/ές που θα έχουν περάσει τόσο το ΕΛΕ48 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» όσο και το ΕΛΕ27 «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» υπό το παλαιό ΠΠΣ. Ομοίως, το σύνθετο μάθημα ΕΛΕ89 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο – Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» του νέου ΠΠΣ είναι νέο μάθημα και θα μπορούν να το επιλέξουν και αυτοί/ές που πέρασαν το ΕΛΕ48 «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» μόνον ή το ΕΛΕ27 «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» μόνον υπό το παλαιό ΠΠΣ. Όχι, όμως, και αυτοί/ές που θα έχουν περάσει τόσο το «Διοικητικό Οικονομικό Δίκαιο» (είτε ως ΠΕ8 είτε ως ΕΛΕ48) όσο και το ΕΛΕ27 «Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων» υπό το παλαιό ΠΠΣ.

7. Κατά γενικό κανόνα, όποιος/α πέρασε κάποιο μάθημα ΠΕ ή ΕΛΕ στο παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί ο ίδιος βαθμός στα αντίστοιχα μαθήματα ΠΕ ή ΕΛΕ που θα δημιουργηθούν με τους ίδιους τίτλους και κωδικούς στο νέο ΠΠΣ.

8. Όποιος/α, συνεπεία των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 7 ανωτέρω, βρεθεί να έχει περάσει περισσότερα μαθήματα ΠΕ σε κάποιον κύκλο μαθημάτων ΠΕ του νέου ΠΠΣ, θα κληθεί, ενόψει της ορκωμοσίας του/της, να διαλέξει ποιο από τα μαθήματα ΠΕ του ίδιου κύκλου θα κρατήσει ως μάθημα ΠΕ του κύκλου αυτού και ποιο ή ποια θα μετατρέψει σε ΕΛΕ.

9. Όποιος/α, συνεπεία των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 8 ανωτέρω, βρεθεί να έχει περάσει περισσότερα μαθήματα ΕΛΕ από τα τέσσερα (4) που απαιτούνται κατά το νέο ΠΠΣ για να αποφοιτήσει, θα κληθεί, ενόψει της ορκωμοσίας του/της, να διαλέξει τέσσερα (4) από τα μαθήματα ΕΛΕ που πέρασε με το παλαιό ΠΠΣ ή που μετατράπηκαν σε ΕΛΕ κατά την μετάβασή του στο νέο ΠΠΣ. Τα επιπλέον μαθήματα ΕΛΕ, τα οποία θα βρεθεί να έχει ενδεχομένως περάσει πέραν των τεσσάρων (4) μαθημάτων ΕΛΕ που απαιτούνται για να αποφοιτήσει σύμφωνα με το νέο ΠΠΣ, θα καταγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματός του/της (diploma supplement).

10. Όσοι/ες φοιτητές/ριες δεν αποφοιτήσουν με την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου 2024 σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του παλαιού ΠΠΣ, θα μεταφερθούν υποχρεωτικά από 1-10-2024, με μέριμνα της Γραμματείας, στο νέο ΠΠΣ και θα υποχρεούνται στο εξής να παρακολουθούν μόνον τα μαθήματα του νέου ΠΠΣ, στα οποία και μόνον θα μπορούν να εξετάζονται πλέον, μέχρι να συμπληρώσουν τέσσερα (4) έτη φοίτησης κατ' ελάχιστον και, σωρευτικά, να συγκεντρώσουν 240 ECTS, εκ των οποίων 190 ECTS σε υποχρεωτικά μαθήματα, 30 ECTS σε μαθήματα ΠΕ και 20 ECTS σε μαθήματα ΕΛΕ. Αίτηση ορκωμοσίας δεν μπορεί να υποβληθεί και βεβαίωση περάτωσης σπουδών δεν μπορεί να εκδοθεί παρά μόνον μετά το πέρας του Η' εξαμήνου σπουδών και με την προϋπόθεση της συγκέντρωσης όλων των ανωτέρω ECTS.

11. Οι βαθμοί των φοιτητών/ριών που θα μεταφερθούν στο νέο ΠΠΣ κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 έως 10 ανωτέρω, θα λάβουν την βαρύτητα των μαθημάτων του νέου ΠΠΣ, στα οποία θα πιστωθούν, εκτός αν άλλως ορίζεται στις παραγράφους αυτές ανωτέρω.

12. Το μάθημα «Υ22 Ατομικό Εργατικό Δίκαιο», που διδασκόταν στο Δ' εξάμηνο σπουδών για 4 ώρες εβδομαδιαίως και πιστωνόταν με 4 ECTS στο παλαιό ΠΠΣ, αναβαθμίζεται σε

μάθημα του Ζ' εξαμήνου με τον τίτλο «Υ22 Εργατικό Δίκαιο», που θα διδάσκεται 6 ώρες εβδομαδιαίως και θα πιστώνεται με 6 ECTS. Όποιος/α φοιτητής/ρια πέρασε το μάθημα «Υ22 Ατομικό Εργατικό Δίκαιο» στο παλαιό ΠΠΣ, θα του/της πιστωθεί ο ίδιος βαθμός στο μάθημα «Υ22 Εργατικό Δίκαιο» του νέου ΠΠΣ. Όποιος/α δεν πέρασε το μάθημα «Υ22 Ατομικό Εργατικό Δίκαιο» του παλαιού ΠΠΣ μέχρι και την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου 2024, θα μπορεί πλέον να δώσει μόνον το νέο μάθημα «Υ22 Εργατικό Δίκαιο» στο νέο ΠΠΣ, στο οποίο και θα μεταφερθεί.

13. Όσοι/ες φοιτητές/ριες πληρούν με τη λήξη της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου 2024 όλες τις προϋποθέσεις του παλαιού ΠΠΣ για να αποφοιτήσουν, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση ορκωμοσίας για να ορκιστούν στην αμέσως επόμενη ορκωμοσία που θα διεξαγάγει το Τμήμα τόσο με φυσική παρουσία όσο και κατ' εξαίρεση εξ αποστάσεως, προκειμένου να διευκολυνθούν να ορκιστούν όλοι/ες όσοι/ες το δικαιούνται στην περίπτωση αυτή. Εάν κάποιος/α, αν και πληροί όλες τις προϋποθέσεις αποφοίτησης με το πέρας της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου 2024, δεν υποβάλει αίτηση ορκωμοσίας κατά τα ως άνω διαλαμβανόμενα, θα μεταφερθεί και αυτός/ή στο νέο ΠΠΣ σύμφωνα με την παράγραφο 10 ανωτέρω, και θα υποχρεωθεί να ορκιστεί στο μέλλον με τους όρους και τις προϋποθέσεις του νέου ΠΠΣ.

14. Μαθήματα ελεύθερης επιλογής που προσφέρονται από άλλα Τμήματα του ΑΠΘ, τα οποία επέλεξαν να παρακολουθήσουν φοιτητές/ριες της Σχολής όταν ίσχυε το παλαιό ΠΠΣ, θα προσμετρηθούν ως μαθήματα ΕΛΕ κατά τη μεταφορά τους στο νέο ΠΠΣ. Από 'κει και πέρα, θα εφαρμόζεται η παράγραφος 9 ανωτέρω, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της.

Άρθρο 9^ο **Προβλήματα εφαρμογής**

Τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν από τη θέση σε ισχύ του νέου ΠΠΣ ή από την εφαρμογή των ανωτέρω μεταβατικών διατάξεων θα επιλύονται με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής, η οποία έχει κατά νόμον αρμοδιότητα να ρυθμίζει όλα τα ακαδημαϊκά ζητήματα που αφορούν το πρόγραμμα σπουδών και την εφαρμογή του.